

Aşağıda verilen atasözleri ve deyimleri inceleyelim.

**Bakarsan bağ,
bakmazsan dağ
olur**

Bakımı zamanında yapılan aletler verimli olarak çalışabilirler. Kişinin sağlığı bile bunun örneğidir. Kendine bakmayan kişi hastalanır, zayıf düşer.

**Baklayı ağızdan
çıkarmak**

Büyük bir gizlilikle sakladığı bilgileri, sırları bir sebeple başkasına söylemek, söyleyivermek.

**Bal tutan
parmağını yalar**

Bazı kimselere önemli işler verilmiştir. Kişi bu işleri yaparken kendi çıkarını da düşünür. Görevini az da olsa kendi çıkarları için kullanır.

Baş ütülemek

Dırdır ederek kişiyi huzursuz etmek. Çok konuşmak. Bıktırarak kadar çok konuşmak.

**Başında kavak
yelleri esmek**

Olmayacak şeylerle vakit öldürmek. Sorumsuzca düşünüp hareket etmek.

**Can boğazdan
gelir**

İnsan hareketli ve iyi bir hayat yaşaması için yiyeceklerine dikkat etmelidir. Boğazına, yiyeceklerine dikkat etmeyen kimse verimle çalışmadığı gibi yaşamı bile tehlikeye girer.

**Can evinden
vurmak**

Kişiye çok değer verdiği bir konuda hücum etmek. Yaşamının devamı kalmayacak şekilde vurmak.

**Canı burnuna
gelmek**

Çok sıkılmak, çok zorluklar içinde kalmak.

Ciğeri yanmak

Büyük bir acı içinde olmak, ıstırap duyuyor olmak.

**Çam sakızı, çoban
armağanı**

İmkânları fazla olmayan kimsenin verdiği hediye, armağan.

Aşağıda verilen atasözü ve deyimleri anlamları ile aynı renge boyayınız.

Çenesini bıçak açmamak

Yapılacak bir iş, bir çalışma için çok erken hareket etmek.

Damlaya damlaya göl olur

Hayatını çok zor şartlar altında kazanmak

Davulun sesi uzaktan hoş gelir

Çok saygı ve sevgi gösterilmek.

Deli divane olmak

Çok yaşlandığı için veya hastalıktan halsiz düştüğü için iş yapamaz, yürüyemez durumda olmak.

Denize düşen yılanı sarılır

Hiç konuşmamak. Devamlı susmak. Üzüntülü olduğu için hiç konuşamamak.

Dereyi görmeden paçaları sıvar

Söz dinlemez olmak. Lâf anlatılamamak

Ekmeğini taştan çıkarmak

Fazla düşkünlük göstermek. Pek çok sevmek.

El etek çekmek

Küçük şeyler bir araya toplanınca büyük bir varlık meydana getirirler.

El üstünde tutulmak

O işle artık hiç uğraşmamak.

Elden ayaktan düşmek

Taşkın davranışlarda bulunmak. Söz, kural tanımamak.

Ele avuca sığmamak

Bize uzaktan hoş gelen olayların hepsinin iyi ve güzel olduğunu düşünmek doğru değildir.

Gemi azıya almak

Zor durumda olan kimseler, hiç faydalı olmayan, hatta tehlikeli durum yaratan şeylerden bile yardım umarlar.

Aşağıda verilen atasözünü ve deyimleri kurallı hale getirip yazalım.

demir - tutmaz - işleyen - pas

başına - komşuna - gelir - gülme

acı - dost - söyler

alma - komşu - ev - al

düşen - sarılır - denize - yılan

canda - çıkmadık - vardır - umut

keser - kesen - baş - yaş

samanı - gelir - sakla - zamanı

yürümez - gemisi - peynir - lafla

1-) “ Kulağına küpe olsun.” deyiminin anlamı aşağıdakilerden hangisidir ?

- A.) Kulağına küpe takmak.
- B.) Yaşadığı olaydan iyi bir ders almak.
- C.) Küpe hediye etmek.

2-) “ Ceyhun’un burnu büyüktür. Bu nedenle arkadaş bulmakta güçlük çeker.” Ceyhun’un bu özelliğini nasıl açıklarsınız ?

- A.) Burnu çok büyük bir çocukmuş.
- B.) Arkadaşları burnuyla alay ediyorlarmış.
- C.) Kimseyi beğenmeyen, kendini herkesten üstün gören biriymiş.

3-) “ Annemin hoşnutsuzluğu, yüzünden okunuyor.” Bu cümledeki anne için hangi deyim kullanabiliriz ?

- A.) Yüz vermiyor.
- B.) Kalın kafalı
- C.) Yüzü sirke satıyor.

4-) “ Eli açık” deyiminin anlamı hangisidir ?

- A.) Eli cebinin dışında dolaşan insan.
- B.) Çok para harcayan, cömert insan.
- C.) Cimri, parasını harcamaya kıyamayan insan.

5-) “ Keloğlan bin dereden su getirmiş.” cümlesi size ne anlatıyor ?

- A.) Keloğlan birçok bahane bulmuş.
- B.) Keloğlan bin dereden su taşımış.
- C.) Keloğlan derelerin hepsini de gezmiş.

6-) Hangisi tutumlu olmayı anlatan atasözüdür ?

- A.) Ne ekersen onu biçersin.
- B.) Sakla samanı gelir zamanı.
- C.) El elden üstündür.

7-) İnsanı küçük yaşta eğitmeyi anlatan atasözü hangisidir ?

- A.) Akıl akıldan üstündür.
- B.) Damlaya damlaya göl olur.
- C.) Ağaç yaş iken eğilir.

8-) “ Annem, kardeşim geç kalınca endişelendi.” cümlesinde annemin durumunu anlatan deyim aşağıda- kilerden hangisidir ?

- A.) Küplere binmek
- B.) Etekleri tutuşmak
- C.) Burnundan solumak

9-) Komşuluğun önemini anlatan atasözü hangisidir ?

- A.) Ev alma, komşu al.
- B.) Dost acı söyler.
- C.) İşleyen demir pas tutmaz.

10-) “ Ne ekersen onu biçersin.” atasözü ile ne anlatılmak istenmiştir ?

- A.) Önemli kararlar alırken başkalarının düşüncelerinden yararlanmalıyız.
- B.) Kazandıklarımızın bir kısmını biriktirmeliyiz.
- C.) İnsan iyilik yaptığında iyilik, kötülük yaptığında kötülük görür.

11-) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ Etekleri zil çalmak” deyimi anlamına uygun bir şekilde kullanılmıştır ?

- A.) Trafik kazası geçirince eteklerim zil çaldı.
- B.) Babam bana bisiklet alınca eteklerim zil çaldı.
- C.) Sınavdan zayıf alınca eteklerim zil çaldı.

12-) İnsanların başına gelen olaylarla alay etmememiz gerektiğini anlatan atasözü hangisidir ?

- A.) Gülme komşuna, gelir başına.
- B.) Öfkeyle kalkan zararlar oturur.
- C.) Birlikten kuvvet doğar.

13-) İnsanları, herkesten çok annelerinin sevdiğini, düşündüğünü anlatan atasözü hangisidir ?

- A.) Çıkmadık canda umut vardır.
- B.) Ağlarsa anam ağlar, gerisi yalan ağlar.
- C.) Son pişmanlık fayda etmez.

14-) “ Tuncay, sınıfta parmakla gösterilen bir öğrencidir.” cümlesinde Tuncay’ın özelliğini anlatan cümle hangisidir ?

- A.) Tuncay’ı sınıfta hep parmakla gösteririz.
- B.) Tuncay tembel bir öğrencidir.
- C.) Tuncay herkesin tanıdığı ve beğendiği bir öğrencidir.

15-) “ Murat,Mert’in matematik dersinde kendisinden daha iyi olduğunu fark etti.Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilebilir?

- A.) Ağaç yaşken eğilir
- B.) El elden üstündür
- C.) İşleyen demir pas tutmaz.